

Yhtymäkokous**AIKA** 30.11.2021 klo 11:00 - 11:41**PAIKKA** Sähköinen kokous ja HSL, Opastinsilta 6 A, Helsinki, kokoushuone Reittiopas, 2.krs**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 13	Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen	4
§ 14	Osavuosikatsaus 2/2021	5
§ 15	Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024	7

PÄÄTÖKSENTEKIJÄT	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Saksanen Sarita Isotalo Olli	Puheenjohtaja, Helsinki Yhtymäkokousedustaja, Espoo	
	Masar Christoffer	Yhtymäkokousedustaja, Kauniainen	
	Rontu Kirsi	Yhtymäkokousedustaja, Kerava	
	Myllyniemi Markus	Yhtymäkokousedustaja, Kirkkonummi	
	Grannas Mikael	Yhtymäkokousedustaja, Sipoo	
	Linnala Marko	Yhtymäkokousedustaja, Siuntio	
	Lindberg Arto	Yhtymäkokousedustaja, Tuusula	
	Holm Markus	Yhtymäkokousedustaja, Vantaa	
MUUT OSALLISTUJAT	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Pajula Matias	Hallituksen puheenjohtaja	
	Sauri Pekka	Hallituksen varapuheenjohtaja	
	Brax Saara Kauppinen Sirpa	Hallituksen jäsen Hallituksen jäsen	Saapui §:n 14 käsittelyn aikana klo 11.10
	Kauppila Elina	Hallituksen jäsen	Saapui §:n 14 käsittelyn aikana klo 11.13
	Liukkonen Pasi	Hallituksen jäsen	Saapui §:n 15 käsittelyn aikana klo 11.33
	Månsson Björn Outinen Maria Pitkänen Tuulia Nykänen Mika Mäkinen Ilmari	Hallituksen jäsen Hallituksen jäsen Hallituksen jäsen Toimitusjohtaja Osastonjohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Röntynen Antti-Pekka	Hallintopäällikkö	

ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Sarita Saksanen
puheenjohtaja

Ilmari Mäkinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

2.12.2021

Markus Holm

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 2.12.2021.

Yhtymäkokous

§ 13

30.11.2021

Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen

Yhtymäkokous § 13

Perussopimuksen 11 §:n 2 momentin mukaan yhtymäkokouksessa on jokaisella jäsenkunnalla yksi edustaja, joka käyttää jäsenkunnan äänivaltaa.

Perussopimuksen 13 §:n mukaan yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet yhtymäkokouksen äänivaltaisista jäsenkunnista ja äänistä on edustettuina ja tieto yhtymäkokouksesta on lähetetty jäsenkunnille edellä 1 momentissa määrättyssä ajassa, kuitenkin vähintään yhtä viikkoa ennen yhtymäkokousta.

Hallintosäännön 56 §:n mukaan yhtymäkokouksen avaa asukasluvultaan suurimman kunnan edustaja. Ennen päätösvallan toteamista on kunnan edustajan esitettävä valtakirja tai pöytäkirjanote siitä päätöksestä, jolla hänet on määrätty edustamaan kuntaa, ellei kysymyksessä ole asemavaltuutus. Valtakirja tai pöytäkirjanote otetaan yhtymäkokouksen pöytäkirjan liitteeksi.

Pätösvallan toteamisen jälkeen laaditaan ja vahvistetaan yhtymäkokouksessa suoritettavien äänestyksien varalta ääniluettelo, johon merkitään asukaslukujen perusteella määräytyvä äänivaltaisuus, äänimäärä sekä yhtymäkokousedustajan nimi.

Hallintosäännön 53 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastaa yksi pöytäkirjantarkastaja.

Ehdotus

Yhtymäkokous päättää

- a) todeta kuntien valtuuttamat yhtymäkokousedustajat sekä muut kokouksen osanottajat ja todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi;
- b) laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelon;
- c) valita yhtymäkokouksen puheenjohtajan, joka kutsuu pöytäkirjanpitäjän laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta; sekä
- d) valita pöytäkirjantarkastajan.

Päätös

Yhtymäkokous päätti

- a) todeta kuntien valtuuttamat yhtymäkokousedustajat sekä muut kokouksen osanottajat ja todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi;
- b) laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelon;

Yhtymäkokous § 13 30.11.2021

c) valita yhtymäkokouksen puheenjohtajaksi Sarita Saksasen, joka kutsui pöytäkirjanpitäjäksi Ilmari Mäkisen laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta; sekä

d) valita pöytäkirjantarkastajaksi Markus Holmin.

Liite Ääniluettelo

Hallitus	§ 108	05.10.2021
Yhtymäkokous	§ 14	30.11.2021

Osavuositarkastus 2/2021

390/02.02.00.00/2020 [Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2021-2023]

Hallitus § 108

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelijat Osastonjohtaja Ilmari Mäkinen, p. 050 364 8772 ja
talouspäällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 7546

Vuoden 2021 toinen osavuositarkastus perustuu pääosin kahdeksan kuukauden toteutumatietoihin. Osavuositarkastus sisältää vuositasen ennusteen, johon sisältyy koronatilanteesta johtuen epävarmuutta.

Kuluvan vuoden kehitys on koronaviruspandemian vuoksi edelleen epävarmalla pohjalla. Pandemia romahdutti nopeasti matkustajamäärät maaliskuun 2020 puolivälistä alkaen. Matkustajamäärät eivät ole kuluvan vuoden aikana palautuneet talousarviossa asetettujen odotusten mukaisesti. Elo-syyskuun lippujen alennuskampanja on pirstänyt myyntiä, mutta odotettavissa kuitenkin on, että matkustajamäärät ja myynti jäävät talousarviossa arvioitua alhaisemmaksi. Rokotusten etenemisen myötä liikkumiseenkin vaikuttavat rajoitukset poistunevat vasta loppuvuodesta.

Toimintatuottojen arvioidaan ennusteessa olevan vuositasolla 712,4 milj. euroa, 49,0 milj. euroa (+7,4 %) yli talousarvion. Talousarvion ylittyminen johtuu HSL:lle toukokuussa 2021 myönnetystä 69,3 milj. euron valtion koronatuella, jota ei oltu talousarviossa huomioitu. Lipputulot arvioidaan kertyvän 232,4 milj. euroa eli 22,7 milj. euroa (-8,9 %) talousarviossa arvioitua vähemmän. Matkustajamäärien arvioidaan jäävän 235,8 milj. nousuun, kun vuonna 2019 tehtiin vielä 396,9 milj. nousua.

Toimintakulujen arvioidaan jäävän 713,5 milj. euroon ja alittavan talousarvion 11,2 milj. eurolla (-1,5 %). Toimintakuluista 71 % on liikennöitsijöille operoinnista maksettavia korvauksia, joiden arvioidaan alittavan talousarvio 6,5 milj. eurolla (-1,3 %). Liikennöintiä on sopeutettu sopimusten sallimissa puitteissa, samalla kuitenkin pyrkien säilyttämään liikenteen palvelutaso. Toisaalta erityisesti polttoaineiden ja muun energian hinnan nousu on kasvattanut liikennöinnin kustannuksia. Ennuste bussiliikenteen kustannustason muutokselle vuonna 2021 on 4,8 %, kun talousarviossa varauduttiin 2,4 % kustannustason kasvuun.

Edellä mainituista syistä johtuen tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 17,9 milj. euroa alijäämäinen, kun talousarviossa oli varauduttu 79,1 milj. euron alijäämään. Lainakanta elokuun lopulla on 47,4 milj. euroa. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä yhtymäkokous on valtuuttanut uuden 50,0 milj. euron lainan nostoon, mutta ennusteen mukaan uudelle lainalle ei tänä vuonna ole tarvetta. Mikäli vuosi toteutuu ennusteen mukaisena, HSL:n oma pääoma on ennusteen mukaan vuoden

Hallitus	§ 108	05.10.2021
Yhtymäkokous	§ 14	30.11.2021

päättyessä negatiivinen ja jäsenkunnille jää tuleviin vuosiin katettavaa kumulatiivista alijäämää yhteensä 20,0 milj. euroa.

Investointimenojen arvioidaan olevan koko vuonna 12,0 milj. euroa. Investointien ennustetaan alittavan talousarvion 5,4 milj. eurolla. Alitus johtuu joidenkin laitehankintojen siirtymisestä tuleville vuodelle ja junaliikenteen kilpailutuksen käynnistyskorvauksen siirrosta käyttömenoihin.

Ehdotus	Hallitus päättää merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen 2/2021 ja lähettää sen edelleen tiedoksi yhtymäkokoukselle.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liite	Osavuositarkastus 2/2021

Yhtymäkokous § 14

Ehdotus	Yhtymäkokous päättää merkitä osavuositarkastuksen 2/2021 tiedoksi.
Päätös	Yhtymäkokous päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti. Hallintolain 51 §:n mukainen korjaus on huomioitu pöytäkirjassa.
Liite	Osavuositarkastus 2/2021

Hallitus	§ 117	26.10.2021
Yhtymäkokous	§ 15	30.11.2021

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024

214/02.02.00.00/2021 [Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024]

Hallitus § 117

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelijat Osastonjohtaja Ilmari Mäkinen, p. 050 364 8772 ja
talouspäällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 7546

HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittu kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Kuntayhtymän perussopimuksen 11 §:n mukaan talousarviosta ja -suunnitelmasta tulee päättää viimeistään marraskuun loppuun mennessä pidettävässä yhtymäkokouksessa. Talousarvioehdotuksesta on perussopimuksen 23 §:n mukaan pyydettävä jäsenkuntien lausunnot, jotka on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen.

Talousarvion ja -suunnitelman perusteena ovat:

- HSL:n uuden strategian luonnosversio (uusi strategia käsitellään HSL:n hallituksessa 12/2021 ja yhtymäkokouksessa 01/2022),
- voimassa oleva TTS 2021-2023,
- vuoden 2020 tilinpäätöstiedot ja saatavissa olevat toteutuma- ja ennustetiedot vuodelta 2021,
- hyväksytty liikennöintisuunnitelma 2021-2022 ja pidemmän aikavälin suunnitelmat,
- poikittais- ja runkolinjastosuunnitelmat,
- Raide-Jokerin kehittämissuunnitelma ja
- MAL 2019 -suunnitelma.

Keskeisiä linjauksia toiminta- ja taloussuunnitelmakauden suunnittelussa on matkustajamäärien saaminen takaisin kasvu-uralle, joukkoliikenteen positiivisen menestystarinan jatkumisen varmistaminen sekä seudun paremman ja puhtaamman tulevaisuuden rakentaminen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Matkustajamäärät ja lipputulot on saatava liikkumisrajoitusten aiheuttaman romahduksen jälkeen nopeasti kasvuun.

Toiminta- ja taloussuunnitelman keskeiset toimenpiteet on johdettu uuden strategialuonnoksen keskeisistä menestystekijöistä, joita ovat:

1. *Asiakkuuksista kasvua*
2. *Liikkumisen kokonaisratkaisulla arvoa*
3. *Tiedolla ja osaamisella tehokkuutta ja kyvykkyyttä*

Taloussuunnitelma

Hallitus	§ 117	26.10.2021
Yhtymäkokous	§ 15	30.11.2021

a) Toimintatulot

HSL:n toimintatulot vuonna 2022 ovat yhteensä 755,4 milj. euroa. Kasvua edellisvuoden ennusteeseen verrattuna on 43,0 milj. euroa (6,0 %). Toimintatulojen arvioidaan olevan 829,5 milj. euroa vuonna 2023 ja 852,5 milj. euroa vuonna 2024.

Lipputulot

Lipputulotarvot perustuvat vuoden 2021 talousarvioon ja kahdeksan kuukauden toteutuman perusteella tehtyyn lipputulouennusteeseen vuodelle 2021 sekä vuodelle 2022 esitettyihin hinnanmuutoksiin, hintajouktoon ja matkustajamääräennusteisiin. Matkustajamäärien arvioidaan jäävän -23 % alle vuoden 2019 tason vuonna 2022, -14 % vuonna 2023 ja vielä vuonna 2024 matkustajamäärien arvioidaan jäävän -8 % alle koronaa edeltävän tason. Kehityksen arvioiminen on edelleen haasteellista koronaviruspandemian aiheuttaman muuttuneen tilanteen vuoksi ja tulevien vuosien matkustajamäärien kehitys voi poiketa merkittävästikin arvioidusta.

Vuonna 2022 arvioidaan kertyvän lipputuloja yhteensä 298,1 milj. euroa. Vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna lipputulosten arvioidaan kasvavan 28,3 %. Lipputulot muodostavat 39,5 % HSL:n toimintatuloista vuonna 2022. Lipputulosten arvioidaan olevan 333,8 milj. euroa vuonna 2023 ja 353,9 milj. euroa vuonna 2024.

Kuntaosuudet ja alijäämän kattaminen

Ne menot, joita ei voida kattaa lipputuloin tai muilla tuloilla, jäsenkunnat maksavat HSL:lle kuntaosuuksina. Kuntaosuudet jaetaan jäsenkunnille perussopimuksessa sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Kuntaosuudet ovat talousarviossa 2022 yhteensä 435,8 milj. euroa ja kuntaosuudet muodostavat 57,7 % HSL:n toimintatuloista. Kuntaosuudet vuosina 2023 ja 2024 ovat 474,5 milj. euroa ja 477,1 milj. euroa.

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelmassa päätetään yksilöidystä toimenpiteistä, joilla mahdollinen alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Toiminta- ja taloussuunnitelma 2022-2024 on laadittu siten, että kertynyt osavuositarkennusteen 2/2021 mukainen alijäämäkertymä, yhteensä 20,0 milj. euroa, katetaan jäsenkuntien maksamissa kuntaosuuksissa kolmen TTS-kauden aikana. Toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää lisäksi keskeisiä toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi ja pitkän tähtäimen tuottavuuden parantamiseksi.

Valtion tuet

Valtion suurten kaupunkien joukkoliikennetuen vuosittaiseksi määräksi on arvioitu 4,8 milj. euroa vuosina 2022-2024. Ilmastoperusteista tukea arvioidaan saatavan vuosittain 7,1 milj. euroa. Muita tukia ja avustuksia arvioidaan saatavan vuosittain 0,2-0,7 milj. euroa.

Tarkastusmaksutuloja arvioidaan vuonna 2022 kertyvän 4,0 milj. euroa, joista kirjataan luottotappiota ja luottotappiovarauksia yhteensä noin 1,5 milj. euroa.

Hallitus	§ 117	26.10.2021
Yhtymäkokous	§ 15	30.11.2021

Tarkastusmaksun määrä voi olla 40 kertaa alin yleinen kertalipun hinta. Tarkastusmaksu on ollut vuodesta 2007 alkaen 80 euroa. Vuonna 2022 tarkastusmaksua esitetään korotettavaksi 100 euroon.

Vuokratuloja liikennöitsijöiltä laskutettavista taukotiloista ja matkakorttilaitteista sekä toimitilojen ulosvuokrauksesta arvioidaan saatavan 2,6 milj. euroa vuonna 2022.

b) Toimintamenot

HSL:n toimintamenot vuonna 2022 ovat yhteensä 731,0 milj. euroa. Toimintamenot kasvavat vuoden 2021 ennusteesta 17,6 milj. euroa (2,5 %). Vuonna 2023 toimintamenojen arvioidaan olevat 805,3 milj. euroa ja 828,1 milj. euroa vuonna 2024.

Henkilöstömenot vuonna 2022 ovat 24,1 milj. euroa, joka on 3,3 % kaikista toimintamenoista. Henkilöstökustannukset kasvavat 0,4 milj. euroa (1,7 %) vuoden 2021 ennusteeseen verrattuna. Henkilöstömenoissa on varauduttu noin 400 henkilön työpanokseen. Menot eivät sisällä varausta mahdollisen tulospalkkion maksamiseen.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostomenot vuonna 2022 ovat yhteensä 697,7 milj. euroa, 95,4 % HSL:n toimintamenoista. Palvelujen ostomenot kasvavat 15,5 milj. euroa (2,3 %) vuoden 2021 ennusteesta. Palveluiden ostoon käytetään vuonna 2023 yhteensä 771,5 milj. euroa ja 793,9 milj. euroa vuonna 2024.

Joukkoliikenteen operointikustannukset

Joukkoliikenteen operointikustannukset ovat 515,5 milj. euroa, 70,5 % HSL:n toimintamenoista. Operointikustannukset ovat 535,1 milj. euroa vuonna 2023 ja 552,6 milj. euroa vuonna 2024. Suunnitelmavuosien 2023-2024 kustannukset on laskettu vuoden 2022 kustannustasossa.

Bussiliikenteen kustannusten arvioidaan olevan 326,8 milj. euroa vuonna 2022. Kustannustason nousuksi on arvioitu 2,5 %. Bussiliikenteen kustannukset sisältävät 1,5 milj. euron varauksen ympäristöbonukseen. Kuntaosuuksissa bussiliikenteen operointikustannuksiin sisältyy lisäksi sähköbussien hankinnan nettokustannuksia 0,2 milj. euroa ja Ojangan bussivarikon vuokratkustannuksia 1,2 milj. euroa. Vuonna 2023 kustannuksiksi arvioidaan 325,1 milj. euroa ja 320,0 milj. euroa vuonna 2024. Bussiliikenteen operointikustannusten talousarvio vuodelle 2022 sisältää varauksia työmaiden ja poikkeusjärjestelyiden järjestämiseksi 1,8 milj. euroa.

Junaliikenteen kustannusten arvioidaan olevan vuonna 2022 yhteensä 80,7 milj. euroa, ml. Junakalustoyhtiön vuokrat Sm5-kalustosta. Kuntaosuuksissa junaliikenteen operointikustannuksiin sisältyy lisäksi Pasilan aseman vuokratuloja 0,8 milj. euroa. Vuonna 2023 junaliikenteen kustannuksiksi arvioidaan 82,0 milj. euroa sekä 85,3 milj. euroa vuonna 2024.

Raitioliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2022 olevan 56,9 milj. euroa. Raitioliikenteessä kustannustason muutokseksi on arvioitu +1,4 %. Kustannuksiksi

Hallitus	§ 117	26.10.2021
Yhtymäkokous	§ 15	30.11.2021

arvioidaan 60,3 milj. euroa vuonna 2023 ja 69,9 milj. euroa vuonna 2024. Suunnittelukaudella kustannukset nousevat uusien Artic-vaunujen siirtyessä vähitellen pois takuunalaisen hinnoittelusta. Liikennettä lisätään uusien rataosuuksien myötä. Vuonna 2024 varaudutaan uuden Ruskeasuon varikon ylläpitovuokriin.

Suunnitelmakaudella varaudutaan pikaraitiolinjan 550 liikennöinnin aloitukseen liittyviin toimenpiteisiin. Lisäksi varaudutaan maksamaan vuodesta 2022 alkaen käynnistyskorvauksia ja ylläpitovuokria uudesta Roihupellon varikosta. Pikaraitiotien operointikustannuksiin on varattu vuodelle 2022 0,5 milj. euroa, 7,5 milj. euroa vuodelle 2023 ja 16,2 milj. euroa vuodelle 2024.

Metroliiikenteen kustannusten arvioidaan olevan 46,3 milj. euroa vuonna 2022. Metroliiikenteessä kustannustason muutokseksi on arvioitu +1,6 %. Vuonna 2023 kustannuksiksi arvioidaan 55,9 milj. euroa ja 56,5 milj. euroa vuonna 2024. Vuosina 2021-2023 pääomakorvaukset kasvavat uusien M300-junien ja peruskorjaushankkeiden myötä. Suunnitelmakauden ennusteissa on varauduttu siihen, että HSL korvaa uuden Sammalvuoren varikon ylläpito- ja pääomakustannukset. Vuonna 2022 varaudutaan Länsimetron vaiheen 2 koeajoihin liittyviin muutoksiin ja vuonna 2023 varaudutaan matkustajaliikenteen laajentumiseen Kivenlahteen.

Lauttaliikenteen kustannusten arvioidaan vuonna 2022 olevan 4,3 milj. euroa. Vuonna 2023 kustannusten arvioidaan olevan 4,3 milj. euroa ja 4,6 milj. euroa vuonna 2024.

Muut palvelujen ostomenot

Muiden kuin operointi- ja infrapalvelujen ostoihin käytetään 34,7 milj. euroa vuonna 2022. Muihin palvelujen ostoon käytetään 38,3 milj. euroa vuonna 2023 ja 29,5 milj. euroa vuonna 2024. Vuonna 2023 IT-käyttöpalvelut kasvavat tilapäisesti uuden tunnistepohjaisen järjestelmän valmistuessa, kun käytössä on siirtymävaiheen ajan uusi ja vanha lippujärjestelmä. Kustannukset laskevat vastaavasti vuonna 2024.

Ulkopuolelta ostettavia palveluita käytetään omaa osaamista täydentämään silloin, kun se on strategisesti ja taloudellisesti järkevää. IT-palveluissa suurimmat yksittäiset kustannuserät ovat lippu- ja informaatiojärjestelmien ohjelmistojen ja jatkuvien palveluiden ylläpito- sekä kapasiteettipalveluita. Toimisto- ja asiantuntijapalveluita käytetään joukkoliikenteen järjestämiseen liittyviin palveluihin, kuten sähköbussien ja vähäpäästöisen liikenteen edistämiseen liittyviin konsultointipalveluihin, junakalustohankinnan valmisteluun, MAL-jatkotöihin ja muihin asiantuntijapalveluihin. Ilmoitus- ja markkinointipalveluissa varaudutaan erityisesti koronatilannetta elvyttävien markkinointi- ja viestintätoimenpiteiden toteuttamiseen.

Joukkoliikenteen infrakorvaukset

HSL:n ja jäsenkuntien välisissä infrasopimuksissa on sovittu joukkoliikenteen infrakorvauksen laskutusperiaatteista. Sopimuksen mukaan kullekin kaupungille maksettavan joukkoliikenteen infrakorvauksen määrä vahvistetaan HSL:n talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Hallitus	§ 117	26.10.2021
Yhtymäkokous	§ 15	30.11.2021

Vuonna 2022 infrakuluja arvioidaan maksettavan yhteensä 147,4 milj. euroa, vuonna 2023 yhteensä 198,1 milj. euroa ja 211,9 milj. euroa vuonna 2024. Vuoden 2022 infrakulut sisältävät laskutuksen Helsingiltä 75,9 milj. euroa, Espoolta 56,7 milj. euroa, Vantaalta 12,5 milj. euroa, Kirkkonummelta 0,3 milj. euroa ja HSL:n suoraan hankkiman sähköbussien latausinfra 2,0 milj. euroa. Vuonna 2023 infrakorvaukset kasvavat Länsimetron laajentumisen ja Raide-Jokerin käyttöönottoon myötä.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on vuodelle 2022 varattu 1,1 milj. euroa. Vuoden 2023 ja 2024 varaus on 1,0 milj. euroa.

Vuokramenot vuonna 2022 ovat 5,3 milj. euroa. Vuokramenot sisältävät HSL:n toimitilojen vuokra- ja vastikekustannusten lisäksi kuljettajien sosiaalityötiloista ja Ojangan varikosta maksettavia vuokria. Vuoden 2023-2024 varaus vuokriin on 5,2 milj. euroa kumpanakin vuonna.

Muut menot vuonna 2022 ovat 2,8 milj. euroa. Vuodelle 2023 muihin menoihin varataan yhteensä 3,1 milj. euroa ja vuodelle 2024 3,3 milj. euroa. Muihin menoihin kirjataan mm. tarkastusmaksujen luottotappiot ja luottotappiovaraukset sekä HSL:n myyntikanavien maksuvälineprovisiot, joiden kustannukset kasvavat lipputulosten kasvaessa ja kun myyntiä siirtyy HSL:n omiin digitaalisiin kanaviin.

Toimintakatteen vuonna 2022 arvioidaan olevan 24,3 milj. euroa ylijäämäinen.

Rahoitustuotot ja -kulut

HSL rahoittaa investointinsa tarvittaessa lainanotolla rahoituslaitoksilta. HSL:n lainakanta vuoden 2021 lopussa on ennusteen mukaan 42,1 milj. euroa.

Epävarman talouskehityksen johdosta TTS:n käsittelyn yhteydessä varataan toimitusjohtajalle uuden 50,0 milj. euron suuruisen talousarviolainan nostovaltuus, jota käytetään tarvittaessa kattamaan matkustajamäärien ennakoitua heikomman kehityksen aiheuttamaa rahoitusvajetta. Rahoituskustannuksiin ei ole TTS-suunnitelmassa sisällytetty uuden lainan kustannuksia, jotka tarkentuvat vuonna 2022 mikäli lainaa joudutaan nostamaan.

Perussopimuksen mukaan peruspääomalle maksetaan vuosittaista korkoa, jonka suuruudesta päättää yhtymäkokous. Yhtymäkokous on myös päättänyt maksaa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta ylijäämästä tai laskuttaa korkoa kuntakohtaisesta alijäämästä. Korkona on käytetty tilinpäätösvuoden ensimmäisen päivän 12 kuukauden euribor-korkoa. Heikentyneessä rahoituslaitanteessa esitetään yhtymäkokoukselle, että koron maksuja ei sisällytetä talousarvioon vuodelle 2022.

Vuosikate rahoituserien jälkeen on 24,3 milj. euroa ylijäämäinen, ja se riittää kattamaan suunnitelman mukaiset poistot.

Suunnitelmapoistot ovat yhteensä 17,6 milj. euroa vuonna 2022, 17,4 milj. euroa vuonna 2023 ja 17,7 milj. euroa vuonna 2024.

Hallitus	§ 117	26.10.2021
Yhtymäkokous	§ 15	30.11.2021

Tilikauden 2022 ylijäämäksi arvioidaan 6,7 milj. euroa, ja sillä katetaan edellisinä vuosina kertynyttä alijäämää.

Investoinnit

HSL:n investointimenot ovat 26,7 milj. euroa vuonna 2022, 14,6 milj. euroa vuonna 2023 ja 8,8 milj. euroa vuonna 2024.

Ehdotus

Hallitus päättää ehdottaa yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous päättää

a) hyväksyä talousarvion vuodelle 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2024 liitteen mukaisena;

b) hyväksyä sitovat määrärahat ja tuloarviot vuodelle 2022 seuraavasti:
Toimintamenot 731 000 000 euroa
Investointimenot 26 669 000 euroa
Kuntaosuudet 435 781 000 euroa;

c) että vuonna 2022 HSL ei maksa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta ylijäämästä tai laskuta korkoa kuntakohtaisesta alijäämästä. Mikäli yhtymäkokous päättää maksaa korkoa, koron määräytymisperuste on tilinpäätösvuoden 2022 ensimmäisen ja viimeisen päivän yli/alijäämän keskiarvo ja korkona käytetään tilinpäätösvuoden ensimmäisen päivän 12 kuukauden euribor-korkoa;

d) että vuonna 2022 HSL ei maksa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta peruspääomaosuudesta. Mikäli yhtymäkokous päättää maksaa korkoa, koron määräytymisperuste on jäsenkunnan peruspääomaosuus. Korkona käytetään tilinpäätösvuoden ensimmäisen päivän 12 kuukauden euribor-korkoa; sekä

e) myöntää toimitusjohtajalle talousarviolainan ottovaltuudet yhteensä enintään 50 000 000 euron suuruisille luotoille vuonna 2022.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite

Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024

Yhtymäkokous § 15

Ehdotus

Yhtymäkokous päättää

a) hyväksyä talousarvion vuodelle 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2024 liitteen mukaisena;

Hallitus	§ 117	26.10.2021
Yhtymäkokous	§ 15	30.11.2021

b) hyväksyä sitovat määrärahat ja tuloarviot vuodelle 2022 seuraavasti:

Toimintamenot 731 000 000 euroa

Investointimenot 26 669 000 euroa

Kuntaosuudet 435 781 000 euroa;

c) että vuonna 2022 HSL ei maksa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta ylijäämästä tai laskuta korkoa kuntakohtaisesta alijäämästä. Mikäli yhtymäkokous päättää maksaa korkoa, koron määräytymisperuste on tilinpäätösvuoden 2022 ensimmäisen ja viimeisen päivän yli/alijäämän keskiarvo ja korkona käytetään tilinpäätösvuoden ensimmäisen päivän 12 kuukauden euribor-korkoa;

d) että vuonna 2022 HSL ei maksa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta peruspääomaosuudesta. Mikäli yhtymäkokous päättää maksaa korkoa, koron määräytymisperuste on jäsenkunnan peruspääomaosuus. Korkona käytetään tilinpäätösvuoden ensimmäisen päivän 12 kuukauden euribor-korkoa; sekä

e) myöntää toimitusjohtajalle talousarviolainan ottovaltuudet yhteensä enintään 50 000 000 euron suuruisille luotoille vuonna 2022.

Käsittely

Käsittelyn aikana Helsingin yhtymäkokousedustaja Sarita Saksanen ehdotti, että yhtymäkokous päättää kehottaa kuntayhtymän hallitusta jatkossa ottamaan talous- ja toimintasuunnitelman valmistelussa sekä muussa kuntayhtymän toiminnassa huomioon kuntayhtymälle taloussuunnitelmalausunnosta ilmenevät omistajaohjauksen tavoitteet, kuten perussopimuksen mukaisen subventiotason ja joukkoliikenteen toimivuuden parantamisen. Toimenpiteet tehokkaan liikennejärjestelmän suunnittelulle ovat välttämättömiä, jotta kuntakohtainen subventioaste saadaan perussopimuksen mukaiselle tasolle. Lisäksi HSL:n tulisi taloussuunnitelmassaan tuoda selkeämmin esiin suurten kuntakohtaisten subventioasteiden erojen syyt, jotta kaupungeilla olisi nykyistä parempi tieto palvelutasosta ja kustannuksista.

Espoon yhtymäkokousedustaja Olli Isotalo kannatti Helsingin yhtymäkokousedustajan ehdotusta. Yhtymäkokous päätti hyväksyä lisäsehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Yhtymäkokous päätti

a) hyväksyä talousarvion vuodelle 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2024 liitteen mukaisena;

b) hyväksyä sitovat määrärahat ja tuloarviot vuodelle 2022 seuraavasti:

Toimintamenot 731 000 000 euroa Investointimenot 26 669 000 euroa Kuntaosuudet 435 781 000 euroa;

c) että vuonna 2022 HSL ei maksa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta ylijäämästä tai laskuta korkoa kuntakohtaisesta alijäämästä. Mikäli yhtymäkokous päättää maksaa korkoa, koron määräytymisperuste on tilinpäätösvuoden 2022 ensimmäisen ja viimeisen päivän yli/alijäämän keskiarvo ja korkona käytetään tilinpäätösvuoden ensimmäisen päivän 12 kuukauden euribor-korkoa;

Hallitus	§ 117	26.10.2021
Yhtymäkokous	§ 15	30.11.2021

d) että vuonna 2022 HSL ei maksa jäsenkunnille korkoa kuntakohtaisesta peruspääomaosuudesta. Mikäli yhtymäkokous päättää maksaa korkoa, koron määräytymisperuste on jäsenkunnan peruspääomaosuus. Korkona käytetään tilinpäätösvuoden ensimmäisen päivän 12 kuukauden euribor-korkoa; sekä

e) myöntää toimitusjohtajalle talousarviolainan ottovaltuudet yhteensä enintään 50 000 000 euron suuruisille luotoille vuonna 2022.

Lisäksi yhtymäkokous päätti kehottaa kuntayhtymän hallitusta jatkossa ottamaan talous- ja toimintasuunnitelman valmistelussa sekä muussa kuntayhtymän toiminnassa huomioon kuntayhtymälle taloussuunnitelmalausunnosta ilmenevät omistajaohjauksen tavoitteet, kuten perussopimuksen mukaisen subventiotason ja joukkoliikenteen toimivuuden parantamisen. Toimenpiteet tehokkaan liikennejärjestelmän suunnittelulle ovat välttämättömiä, jotta kuntakohtainen subventioaste saadaan perussopimuksen mukaiselle tasolle. Lisäksi HSL:n tulisi taloussuunnitelmassaan tuoda selkeämmin esiin suurten kuntakohtaisten subventioasteiden erojen syyt, jotta kaupungeilla olisi nykyistä parempi tieto palvelutasosta ja kustannuksista.

Liite Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2024

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 13, § 14

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 15

Kunnallisvalitusosoitus

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kunnallisvalituksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä kuntalain (410/2015) 3 §:n mukaisesti jossakin näistä kunnista jäsenenä oleva henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö.

Kuntalain mukaisen kunnallisvalituksen Helsingin hallinto-oikeudelle saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muutoin lainvastainen.

Valitusaika on 30 päivää. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti tai,
- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja kotikunta
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta
5. postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan lähettää.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
4. asiamiehen on liitettävä valtakirja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:n mukaisesti.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle:

Helsingin hallinto-oikeus, kirjaamo

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Faksinumero: 029 56 42079

Virastoaika: ma–pe 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 260 euroa.